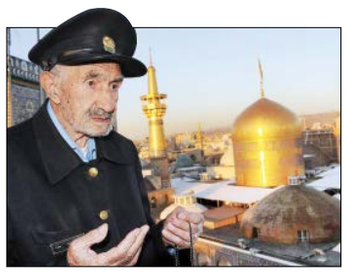
روایت زندگی قدیمی‌ترین نقاره‌زن حرم رضوی منتشر می‌شود

کتاب «نقاره‌چی» روایت زندگی حاج‌احمد قوام‌شکوهی، قدیمی‌ترین نقاره‌زن حرم مطهر رضوی نوشته نوید ظریف کریمی در انتشارات به‌نشر منتشر می‌شود.

حاج‌احمد قوام‌شکوهی، در بهار سال ۱۳۰۵ در مشهد به دنیا آمده و از ۱۹ سالگی به خدمت در حرم مطهر رضوی پرداخته است و پیرترین نقاره‌زن حرم امام‌رضا(ع) است که بیشتر از ۷۰ سال بدون غیبت خود را به نقارخانه می‌رساند تا نوای «رضا رضا» را از آنجا در مشهد طنین‌انداز کند. او ۲۳ آذر سال ۱۳۹۶ دار فانی را وداع گفت.

در کتاب نقاره‌چی به‌طور ویژه به دو برهه از زندگی حاج‌احمد قوام‌شکوهی پرداخته شده است که مربوط به روایت خاطرات ایشان از قیام گوهرشاد در سال ۱۳۱۴ و حضور متفقین در سال ۱۳۲۰ است.

ظریف کریمی، نویسنده کتاب درباره این اثر گفت: سعی کردم برای نگارش اثر وفادار به مستند زندگی حاج‌آقا شکوهی باشم. به نظرم نگارش مباحث تاریخی بدون تلفیق با هنر داستان‌نویسی نمی‌تواند برای مخاطب جذاب باشد، از این رو برای نگارش این اثر سعی کردم کتاب نقاره‌چی را در قالب رمان بنویسم. اثر مستند تلفیقی بین تخیل و واقعیت است و انتخاب قالب رمان برای اثر مستند به ارزش آن افزوده و به آن ضریب می‌دهد./ جام جم

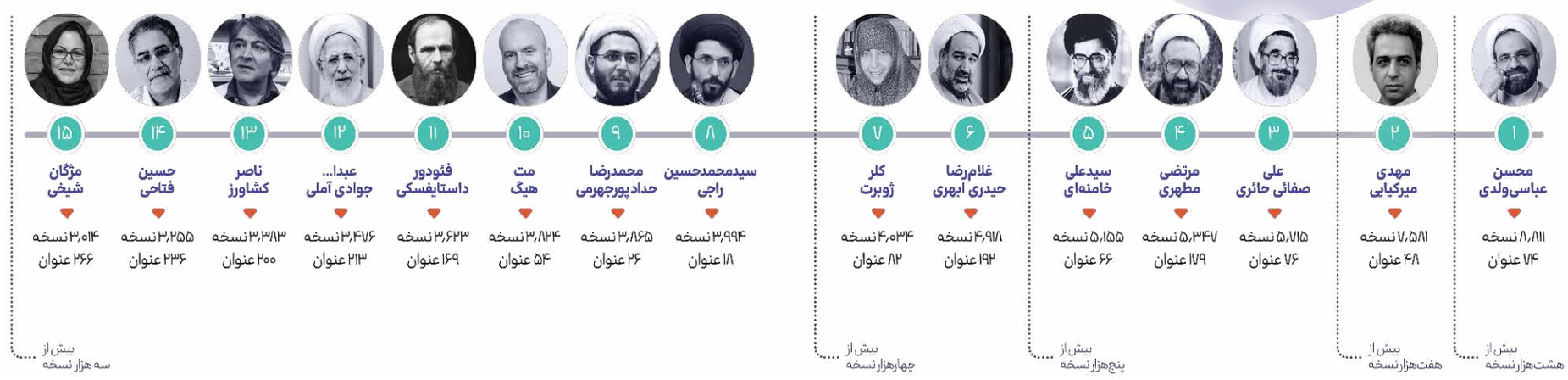
جام جم
ادبیات
LITERATURE
۱۱
چهارشنبه ۲۹ آذر ۱۴۰۲ شماره ۶۶۶۱

پدیدآورندگان پرمخاطب

پرمخاطب‌ترین اشخاص با نقش اصلی (مولف، شاعر، مترجم، بازنویس) در چهارمین نمایشگاه مجازی کتاب

+۸% محصولات فروش‌رفته به ۳۰ پدیدآورنده تعلق داشته‌است.

۱۵ پدیدآورنده، مجموع فروش آثارشان بیش از سه هزار نسخه بود.

گزارش «جام جم» از تصویری که فروش نمایشگاه مجازی کتاب در برابر ما گذاشته است

کوهی از کتاب، ۵ برابر قله دماوند

آرش شفاعی
گروه فرهنگ و هنر

ایـن سـؤال کـه چگونـه می‌تـوان بـازار غیرشفاف کتاب در ایران را به صورتی قابل تحلیل و روشن درآورد و براساس داده‌های واقعی، نـه حـدس و گـمان‌هـا، در باره این بازار صحبت کرد، همواره پرسشی بی‌پاسخ در برابر فعالان عرصه نشر و حتی مخاطبان کتاب بوده‌است. همیشه این سؤال که آیا آمارهایی که جسته و گریخته درباره کتاب‌های محبوب و نویسندگان پرفروش منتشر می‌شود، چقدر قابل ارجاع و تحلیل است، بی پاسخ مانده است اما اخیراً تلاش‌هایی برای ایجاد شفافیت در بازار کتاب ایران صورت گرفته که در این گزارش قصد داریم به آنها بپردازیم. تاکنون اطلاعات تولید مانند عنوان، شمارگان، قیمت و تعداد چاپ، مرجع اصلی تحلیل بازار کتاب بود. این اطلاعات براساس وصول کتاب‌ها در بانک اطلاعات خانه کتاب ثبت می‌شد. در این بانک اطلاعات مربوط به بیش از یک میلیون و ۷۰۰ هزار عنوان کتاب اعم از چاپ نخست و چاپ مجدد از دهه ۱۳۴۰ ثبت شده است ولی این اطلاعات تنها به بخش تولید کتاب یعنی عملکرد ناشران می‌پرداخت و طرف دیگر بازار نشر یعنی مخاطب در آن دیده نشده بود. برای به دست آوردن اطلاعات مربوط به فروش، خانه کتاب در مقاطعی مانند فروش‌های فصلی دست به تهیه برخی آمارها می‌زد اما این آمارها نمایه دقیقی از بازار و فروش به دست نمی‌داد چراکه اساس به دست آوردن این آمار براساس خوداظهاری ناشران بود، نه آماری که به صورت مستقیم از بانک اطلاعات به دست بیاید به همین دلیل در سه دوره آخر منتشر نشد.

تولد تکتا

دقیق‌ترین اطلاعات موجود درباره بازار کتاب و رفتار مخاطب، از سامانه به دست می‌آید که به فروش مجازی کتاب اختصاص دارد و در صفحه اصلی سایت خانه کتاب با عنوان «بازار کتاب» مشخص است. این اطلاعات به کل کشور مربوط است و همه آثار منتشر شده در آن وجود دارد، به همین دلیل جامعیت لازم برای مرجعیت تحلیلی را داراست. دکتر سیاوش صلواتیان، عضو هیأت علمی دانشگاه صدا و سیما با داده‌کاوی این آمار در مجموعه‌ای آماری به نام «تکتا، تصویرکتاب ایران» نخستین بسته اطلاعاتی تحلیلی را درباره بازار کتاب ایران براساس داده‌های به دست آمده از نمایشگاه مجازی کتاب به صورت عمومی منتشر کرده است. اگرچه آنچه ارائه شده است، نسخه تفصیلی تکتا نیست ولی همان چیزی هم که منتشر شده است حاوی انتشارات جالبی است که تصویری روشن از بازار کتاب ایران را براساس داده‌هایی از رفتار دو سر بازار کتاب، یعنی تولیدکننده و مصرف‌کننده به دست آمده است.

هر ثانیه ۱۹۶ هزار تومان خرید

تکتا در نخستین شماره همراه با پاسخ به این پرسش که «چراگزارش این رویداد با اهمیت است؟» در چهار فصل با عناوین «داستانک نمایشگاه مجازی کتاب ۱۴۰۲»، «تحلیل رفتار کتاب دوستان»، «ناشران و کتابفروشی‌ها» و «درباره بسته‌های ارسالی» تنظیم شده است. این گزارش داده از کلان داده‌هایی تشکیل شده است که اولاً امکان مداخله انسان در آن نیست به همین دلیل قابل اعتماد است، ثانیاً به صورت مستقیم از رفتار خریداران تهیه شده است، ثالثاً تصویری کشوری و ملی از رفتار همه مردم کشور به دست می‌دهد و رابعاً به دلیل اینکه جایگاه خرید مجازی در رفتار خرید مشتریان روز به روز بیشتر می‌شود، اهمیت مضاعفی می‌یابد.

بیش از ۱۸۰ هزار خریدار

تعداد مشتریان ۱۸۰ هزار و ۳۲۸ نفر در طول مدت نمایشگاه ۱۱ روز در سامانه مجازی خرید کرده‌اند در چهارده‌دوره نمایشگاه مجازی در سال ۹۹ که هنوز زیرساخت‌ها فراهم نبود و به دلیل همه‌گیری بیماری کرونا و تعطیلی نمایشگاه حضوری، اجباری فوری در برگزاری نمایشگاه مجازی به وجود آمده بود، بیش از ۱۶۱ هزار نفر از نمایشگاه مجازی خرید کردند. در سال بعد یعنی سال ۱۴۰۰ که هنوز نمایشگاه حضوری تعطیل بود اما مقداری از ایرادات زیرساختی اصلاح شده بود، خریداران نمایشگاه رشد محسوسی کردند و به بیش از ۱۸۰ هزار نفر رسیدند. سومین نمایشگاه در سال ۱۴۰۱ در فاصله زمانی نزدیکی به نمایشگاه مجازی قبلی و همزمان با نمایشگاه حضوری برگزار شد و به دلیل برگزاری نمایشگاه بعد از دو سال تعطیلی، عطش مخاطبان برای خرید حضوری باعث شد شاهد افت در فروش نمایشگاه مجازی باشیم که به ۱۷۶ هزار نفر رسیدند اما در چهارمین دوره یعنی نمایشگاه چهارم، شاهد رشد دوباره خرید مجازی هستیم که رکوردی در این چهاردوره محسوب می‌شود. از سوی دیگر هرکدام از خریداران نمایشگاه مجازی به صورت متوسط ۷ جلد کتاب از این نمایشگاه سفارش داده‌اند.

رکورد فروش کتاب

از نظر تعداد نسخه فروخته شده، تعداد یک میلیون و ۳۹۶ هزار و ۷۲۴ نسخه کتاب در یازده روز برگزاری نمایشگاه در اردیبهشت امسال به فروش رفت که از هر سه دوره قبلی نمایشگاه مجازی بیشتر است. جالب است بدانید اگر این کتاب‌ها هرکدام ۱۸۰ صفحه باشند و روی کاغذ ۸۰ گرمی منتشر شده باشند، ارتفاع این تعداد کتاب روی هم کوهی از کتاب به ارتفاعی حدود ۵ برابر قله دماوند را تشکیل خواهند داد! اما ناشران نیز دوره اخیر نمایشگاه را بیشتر از قبل جدی گرفته‌اند. در دوره اول نمایشگاه بیش از ۱۶۳ هزار عنوان، در دوره دوم بیش از ۱۹۷ هزار عنوان، در دوره سوم بیش از ۲۱۷ هزار عنوان و در دوره چهارم بیش از ۲۶۳ هزار عنوان کتاب در نمایشگاه مجازی از سوی ناشران عرضه شده است که رشد ۲۳ درصدی را نسبت به دوره‌های پیشین نشان می‌دهد. از نظر ارزش فروش، در نمایشگاه امسال و در بخش حضوری شاهد فروش بیش از ۴۰۰ میلیون تومان کتاب در طول یازده روز بودیم. در همین مدت در بخش حضوری ارزش کتاب‌های فروخته شده حدود ۱۷۰ میلیارد تومان بوده است یعنی به طور تقریبی از هر سه کتاب فروخته شده در نمایشگاه، یک کتاب از بخش مجازی به فروش رفته و به عبارت دیگر در طول برگزاری نمایشگاه به طور میانگین در هر ثانیه، بیش از ۱۹۶ هزار تومان خرید صورت گرفته‌است. از نظر سهم در خرید کتاب استان‌های تهران، قم، خراسان رضوی، اصفهان و کرمان بیشترین خرید را از نمایشگاه کتاب مجازی صورت داده‌اند و بیش از ۶۱ درصد کل خرید کتاب به این پنج استان اختصاص داشته است. داده‌های «تکتا» از این حکایت دارد که سبد خرید آقایان پرکتاب‌تر و سبد خرید بانوان بِه‌گزین‌تر است. آقایان ۵۹ درصد و خانم‌ها ۴۱ درصد خریداران کتاب را تشکیل داده‌اند و جالب این است که آقایان تعداد نسخه‌های بیشتری نسبت به خانم‌ها خریده‌اند (مردان حدود ۸۷۰ هزار نسخه و زنان حدود ۵۰۰ هزار نسخه). همچنین ۹۲ درصد از خرید کتاب‌ها از سوی جوانان و میانسالان انجام شده است. از این رو جوانان ۲۰ تا ۴۰ سال، حدود ۷۴ درصد و میانسالان ۴۱ تا ۶۰ سال، حدود ۱۸ درصد از جمعیت خریداران را تشکیل دادند.

اقبال به نویسندگان مذهبی و کودک و نوجوان

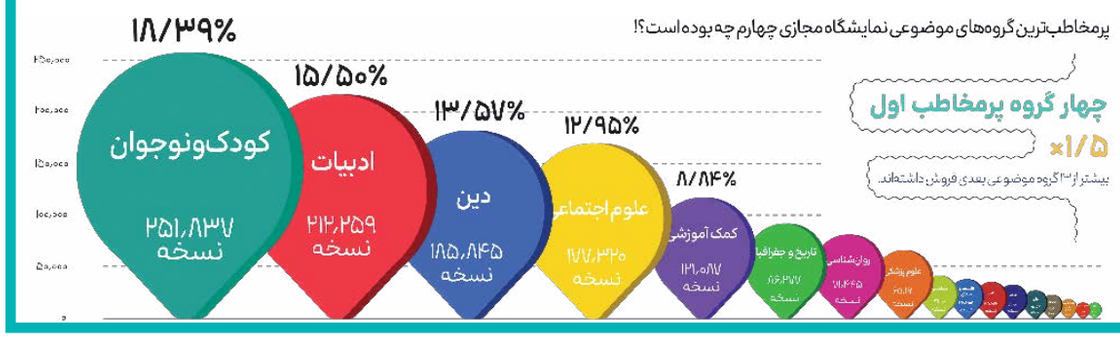
کتاب‌های «کتابخانه نیمه‌شب»، «مهارت‌های زندگی»، «ستاره‌ها چیدنی نیستند»، «خاتون و قوماندان»، «تکه‌هایی از یک کل منسجم»، «حکمت جاودانه»، «کهکشان نیستی»، «ترجمه الغارات»، «تسنیم؛ تفسیر قرآن کریم» و «حضرت حجت (عج)» از دیگر کتاب‌های پرمخاطب نمایشگاه مجازی چهارم بودند. آثار حجت‌الاسلام والمسلمین محسن عباسی ولدی ۸ هزار و ۸۱۱ نسخه به فروش رفته و او رکوردار پرمخاطب‌ترین پدیدآور است و پس از آن مهدی میرکیایی، علی صفائی حائری، مرتضی مطهری، سیدعلی خامنه‌ای، غلامرضا حیدری ابهری، کلر ژوبرت، سید محمدحسین راجی، محمدرضا حدادپور جهرمی، مت‌هیگ، فئودور داستایفسکی، عبدالله جوادی آملی، ناصر کشاورز، حسین فتاحی و مژگان شیخی در رده‌های بعدی قرار گرفته‌اند. ادبیات با ۵۰/۱۵ درصد و فروش ۲۱۲ هزار و ۲۵۹ نسخه کتاب، دین با ۵۷/۱۳ درصد و فروش ۱۸۵ هزار و ۸۴۵ نسخه کتاب و علوم اجتماعی با ۹۵/۱۲ درصد و فروش ۱۷۷ هزار و ۳۲۰ نسخه کتاب، رتبه‌های بعدی را به خود اختصاص داده‌اند.

برای مشاهده مشروح گزارش تکتا کیوآرکد را اسکن کنید

برش

پرفروش‌ترین نویسنده نمایشگاه کیست؟

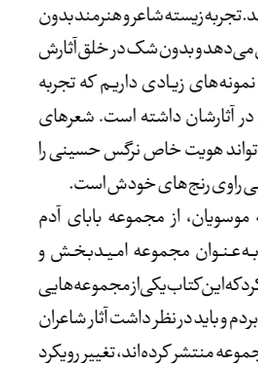
آمارهای ارائه شده تکتا، یک نام جدید را به دوستداران کتاب معرفی کرد: محسن عباسی ولدی که عنوان پرفروش‌ترین نویسنده نمایشگاه مجازی را به خود اختصاص داد اما این نویسنده کیست و آثارش کدامند؟ حجت‌الاسلام محسن عباسی ولدی در ۱۳۵۵ و در تهران متولد شد. ولدی تحصیلات کلاسیک خود را با تحصیل در رشته ریاضی به پایان رساند و سپس در پاییز ۱۳۷۳ تحصیل در حوزه علمیه قم را آغاز کرد. محسن عباسی ولدی تحصیلات حوزی خود را تا سطح ۳ ادامه داد و با مدرک کارشناسی ارشد فقه و اصول فارغ‌التحصیل شد. وی تالیفات خود را در حوزه‌های مختلفی چون تعلیم و تربیت، ازدواج، تربیت فرزند، خانواده، سبک زندگی، ادبی و داستانی، اخلاقی و اعتقادی و... به چاپ رسانده است. او علاوه بر فعالیت‌های فرهنگی و رسانه‌ای خود، در طول تحصیل نیز فعالیت‌های پژوهشی و تبلیغی در شهرهایی چون قم و اصفهان را در کارنامه کاری خود دارد و دوره‌های مطالعاتی اینترنتی هم برگزار می‌کند. به عبارت دیگر او تنها به نوشتن اکتفا نکرده است و با مخاطبان آثار خود ارتباط مستقیم نیز برقرار کرده و در این دوره‌ها مباحث معرفتی و اجتماعی را تدریس می‌کند.

گزارشی از نشست نقد و بررسی مجموعه شعر «بابای آدم و گنجشک‌های جنوب»

قصه رنج‌های انسان معاصر

هفتادوپنجمین نشست خانه ادبیات افغانستان در حوزه هنری، به نقد و بررسی مجموعه شعر «بابای آدم و گنجشک‌های جنوب» اختصاص داشت. زهرا زاهدی و انسیه موسویان، منتقدان برنامه بودند. زاهدی در بخش اول یادآور شد که مردم جامعه ما ذهنی شرقی دارند و شرقی‌ها معمولا کهن‌گرا و کلاسیک‌پسندند؛ از این‌رو بیشتر با قالب‌های کلاسیک شعر فارسی دری علاقه‌مندند و دوست دارند شعر موزون بیشتر بخوانند و بشنوند. بنابراین شعر سپید که سنت‌ها و شیوه‌های قالب‌های کهن را نادیده گرفته است و پایبند وزن و قافیه نیست، در جامعه ادبی و فرهنگی ما کمتر اقبال پیدا می‌کند.

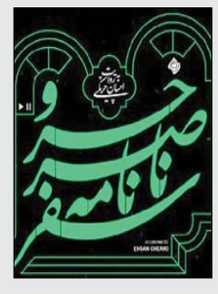

به اعتقاد او، دلیل این واگرایی از شعر سپید، چندلایه بودن، پرازدحام بودن تصویرها و پیچیده بودن آن نیز هست. مخاطبان به‌دلیل چندلایه بودن شعر سپید با آن ارتباطی برقرار نمی‌توانند و حال و حوصله چند بار خواندن یا امکان دقیق خواندن را هم ندارند. به گفته زاهدی برای این‌که مفهوم شعرها را دریابیم، لازم است که جهان متن را دریابیم و این نکته میسر نیست مگر با دست یافتن به واقعیت‌های درون متن و بیرون متن. وی جمله‌ها و واژگان و سایر نشانه‌هایی که در متن به کار می‌رود تا مفهومی انتقال پیدا کند و معنایی خلق شود، واقعیت‌های درون متن نامید و بیان کرد که جهان‌بینی، باورها، نگاه شاعر نسبت به جهان و فضای اجتماعی‌ای که در آن زندگی می‌کند، در نوع کاربرد و چینش این واژگان، عبارت‌ها و جمله‌ها تأثیرگذار است. مجموع واقعیت‌های بیرونی و درونی متن باعث می‌شود که لایه‌های متن و لایه‌های معنایی شکل بگیرد؛ لایه‌هایی که نیازی به گشودن دارد و مخاطب با درنگ و بارها خواندنش، این لایه‌ها را بگشاید و معنای متن را دریابد یا به متن معنا ببخشد.

وی در ادامه سخنانش نگاهی به محتوای شعر انداخت و گفت که در این مجموعه بیشتر از هر چیزی تجربه زیسته شاعر را می‌بینیم. این نکته هم یک مسأله طبیعی است که تجربه زیسته هنرمند در آثارش راه پیدا کند. تجربه زیسته شاعر و هنرمند بدون شک دنیای شاعر را تشکیل می‌دهد و بدون شک در خلق آثارش تأثیرگذار است. در جهان نمونه‌های زیادی داریم که تجربه زیسته‌شان تأثیر مستقیم در آثارشان داشته است. شعرهای این مجموعه به‌خوبی می‌تواند هویت خاص نرگس حسینی را بازنمایی کند. نرگس حسینی راوی رنج‌های خودش است.

منتقد دیگر برنامه انسیه موسویان، از مجموعه بابای آدم و گنجشک‌های جنوب به‌عنوان مجموعه امیدبخش و نویددهنده نام برد و عنوان کرد که این کتاب یکی از مجموعه‌هایی است که از خواندنش لذت بردم و باید در نظر داشت آثار شاعران مهاجری که پیش از این مجموعه منتشر کرده‌اند، تغییر رویکرد را می‌بینیم. در شعر شاعران مهاجر افغانستانی پیش از این رنجی بود که مختص کشور افغانستان بود و مختص ملت این سرزمین و قابل تسری دادن به ملت‌ها و انسان‌های دیگر نبود اما در این مجموعه ما با رنجی روبه‌رو هستیم که می‌تواند رنج جمعی باشد؛ رنج انسان باشد و مهم نیست در کجا زندگی می‌کند و مربوط به کدام آب و خاک می‌شود. به گفته خانم موسویان، تفاوت دیگری که این مجموعه با مجموعه‌های دیگر دارد، زبان آن است. وی افزود: مجموعه‌هایی که پیش از این از شاعران افغانستانی مهاجر خوانده‌ام، همه از لحاظ زبانی دارای تشخص و فردیت بود؛ تشخص و فردیتی که هم در نحو جمله‌ها و هم در واژگان به چشم می‌خورد. ما با زبان اصیلی روبه‌رو بودیم که در مجموعه‌های شاعران ایرانی دیده نمی‌شود اما آن زبان را در این مجموعه نمی‌بینیم. موسویان افزود: در شعر سپید اگر وزن و قافیه وجود ندارد اما تخیل نقشی مهم دارد؛ چیزی که در این مجموعه نیز پررنگ است.

کتاب صوتی سفرنامه ناصرخسرو

کتاب صوتی «سفرنامه ناصرخسرو» با گویندگی احسان چریکی توسط انتشارات نیستان منتشر و راهی بازار نشر شد. این کتاب حاوی گزارشی با زبانی ساده از مشاهدات و شنیده‌های نویسنده‌ای است که از میان یک ردیف طولانی از واقعیت‌هایی که بر سر راهش بوده، عبور کرده است. کتاب صوتی حاضر به قلم ناصرخسرو قبادیانی، یکی از معروف‌ترین آثار سفرنامه‌ای ایران و شرحی است از یک سفر هفت‌ساله که در سال ۴۳۷ هجری قمری از مرو آغاز شد و در سال ۴۴۴ هجری قمری در بلخ پایان یافت. ناصرخسرو در این مسیر شهرهای مختلفی را پشت سر گذاشت که از معروف‌ترین آنها می‌توان به سرخس، نیشابور، دامغان، سمنان، قزوین، شمیران، شام، بیروت، حیفا، بیت‌المقدس، مکه، مدینه، قاهره، اسکندریه، بصره و اصفهان اشاره کرد.

این اثر دارای اطلاعات دقیق و ارزشمندی از تاریخ و جغرافیای هر منطقه و آداب و رسوم مردم آن ناحیه است. ناصرخسرو سبک نگارشی منحصربه‌فردی داشته و با توصیفات ساده و نثر روان، توجه خواننده را به گفته‌های خود جلب می‌کند.

«دار زن» به کتابفروشی‌ها آمد

کتاب «دار زن» نوشته طاهره کوه‌کن توسط انتشارات شهید کاظمی منتشر و راهی بازار نشر شد.

این کتاب زندگی‌نامه داستانی اصغر اقلیدی از روزهای انقلاب تا اسارت در زندان‌های حزب کومله است. زندگی‌ای که سال ۶۲ مانند خط‌کش، به دو قسمت تقسیمش کرد. بخش اول مربوط می‌شود به حوادث جوروواجور سیوند در قبل از انقلاب و تلاش‌های اصغر به همراه پدر و برادرش برای گذران زندگی‌شان در برابر ظلم‌هایی که از طرف مالک و جنگلبانی به آنها تحمیل می‌شد. بعد هم رفتنش به جبهه و جانبازی و گذراندن دوره تکاوری. بخش دوم در جبهه شمال غرب دور می‌زند. آن شهرهای کوهستانی و پرپیچ‌وخم با گروهک‌های کومله و دموکراتی که می‌خواستند سر به تن نظام نباشد. اصغر به همراه ارتش کلاه‌سبزها، سینه به سینه دشمنان خانگی ایستاد اما در یکی از مأموریت‌ها به خاطر لو رفتن عملیات، با ته‌مانده گردان، ناچار به تسلیم شدند. خاطرات این بخش در زندان‌های دوله‌تو و آلواتان شکل می‌گیرد تا آن‌قدر رشدش دهد که برسد به آن چیزی که باید. این کتاب با ۱۵۶ صفحه و قیمت ۴۷ هزار تومان عرضه شده است.

شهدای غواص به «کتاب قهرمان» آمدند

مرکز رسانه‌ای شیرازه با همکاری نشر شهید کاظمی یازدهمین پویش کتابخوانی «کتاب قهرمان» را آغاز کردند.

در این دوره از پویش، شرکت‌کنندگان با مطالعه کتاب «هفتادودومین غواص» و با قلم حمید حسام، با وقایع عملیات کربلای ۴ آشنا می‌شوند. روایت این اثر دقیقا منطبق با واقعیتی است که در شامگاه چهارم دی‌ماه سال ۱۳۶۵ در منطقه عملیاتی کربلای ۴ اتفاق افتاد. علاقه‌مندان برای تهیه کتاب و شرکت در این پویش عدد ۷۲ را به سامانه پیامکی ۳۰۰۰۰۲۴۶۰ بفرستند یا به کتابفروشی‌های سراسر کشور مراجعه کنند. این مرحله از پویش از ۲۷ آذر آغاز شده و با ۲۰۰ میلیون ریال جوایز نقدی همراه خواهد بود.

